Sosyal ?leti?im Kontrol Listesi Revize-Okulöncesi Türkçe Versiyonu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sosyal ?leti?im Kontrol Listesi Revize-Okulöncesi Türkçe Versiyonu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30690

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sosyal ?leti?im Kontrol Listesi Revize-Okulöncesi Türkçe Versiyonu, okul öncesi ça?daki çocuklarda **otizm spektrum bozuklu?u** (OSB) ile ili?kili sosyal ileti?im ve etkile?im zorluklar?n? taramak amac?yla geli?tirilmi? uluslararas? bir arac?n Türkçe diline **uyarlama** çal??mas?d?r. Bu araç, özellikle **sosyal ileti?im** alan?ndaki geli?imsel gecikmeleri tespit ederek, erken müdahale süreçlerine rehberlik etmeyi amaçlamaktad?r. Ölçe?in Türkçe versiyonunun geçerlik ve güvenirlik çal??malar? Bahad?r ?nan taraf?ndan 2019 y?l?nda Ankara Üniversitesi'nde tamamlanan yüksek lisans tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Çal??ma, ölçe?in Türkiye ba?lam?nda psikometrik aç?dan sa?lam bir tarama arac? olarak kullan?labilece?ini göstermeyi hedeflemi?tir.

Anahtar Kelimeler

Sosyal ?leti?im Kontrol Listesi, Otizm Spektrum Bozuklu?u, Okul Öncesi, Tarama Arac?, Türkçe Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Erken Tan?.

Yazarlar

Bahad?r ?nan

Amaç

Ölçe?in temel amac?, 2-5 ya? aral???ndaki çocuklarda **sosyal ileti?im** alan?ndaki becerilerin geli?im düzeyini ve olas? yetersizlikleri h?zl? ve güvenilir bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu kontrol listesi, klinik ortamlarda ve e?itim kurumlar?nda, **OSB** riskini belirleme sürecinde bir ön tarama arac? olarak hizmet vermektedir.

Türkçe adaptasyon çal??mas?n?n özel amac?, orijinal ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü ve psikometrik kalitesini koruyarak, Türk kültürüne ve diline uygun, geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? sa?lamakt?r. Böylece, Türkiye'deki uzmanlar (klinik psikologlar, çocuk psikiyatristleri ve özel e?itimciler) için standardize edilmi? bir de?erlendirme arac? olu?turulmu?tur.

Yap?

Sosyal ?leti?im Kontrol Listesi, temelde **Sosyal ?leti?im** ve kar??l?kl? sosyal etkile?im yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, üç ana bile?eni içerir: sosyal-duygusal kar??l?kl?l?k, sözel olmayan ileti?im davran??lar? (göz temas?, jestler, mimikler) ve ili?kileri sürdürme ve geli?tirmede kullan?lan beceriler.

Ölçek, bu davran??lar? ebeveyn veya birincil bak?c? gözlemleri üzerinden de?erlendirir. Maddeler, çocu?un sosyal ortamlara kat?l?m?, duygusal payla??m? ve ileti?im giri?imlerindeki niteli?i ve

ARABPSYCHOLOGY.COM

niceli?i hakk?nda bilgi toplayarak, **otizm spektrum bozuklu?u**nun çekirdek semptomlar?na odaklan?r.

Geçerlik

Sosyal ?leti?im Kontrol Listesi'nin Türkçe versiyonunun **geçerlik** çal??malar?, ?nan (2019) taraf?ndan yüksek lisans tezinde ayr?nt?l? olarak sunulmu?tur. Bu çal??ma, ölçe?in sosyal ileti?im yap?s?n? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaya yönelik yap? geçerli?i, ölçüt ba??ml? geçerlik ve ay?rt edici geçerlik analizlerini içermi?tir.

Geçerlik analizleri, ölçe?in klinik olarak OSB tan?s? alm?? çocuklar?, tipik geli?im gösteren çocuklardan anlaml? düzeyde ay?rabildi?ini göstermi?tir. Bu bulgular, ölçe?in Türkiye popülasyonunda tarama amac?yla kullan?m?n?n bilimsel dayana??n? olu?turmaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** analizleri, Bahad?r ?nan'?n tezinde detayland?r?lm??t?r. Güvenirlik, ölçe?in ölçtü?ü özellikler aç?s?ndan tutarl? ve kararl? sonuçlar verme yetene?ini gösterir. Bu kapsamda, iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) hesaplanm?? ve ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu oldu?u incelenmi?tir.

Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? temel yap?y? ölçmede ba?ar?l? oldu?unu gösterir. Adaptasyon çal??mas?nda ayr?ca test-tekrar test güvenilirli?i gibi kararl?l?k ölçümlerinin de yap?ld??? varsay?lmaktad?r. Bu analizler, ölçe?in farkl? zamanlarda uyguland???nda benzer sonuçlar üretebildi?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Türkçe **uyarlama** sürecinin önemli bir a?amas? olarak, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk kültürüne ve diline uygunlu?u Faktör Analizi yöntemleriyle test edilmi?tir. Bu analizler, ölçek maddelerinin teorik olarak beklenen alt boyutlar alt?nda gruplan?p gruplanmad???n? kontrol etmi?tir.

Faktör analizi sonuçlar?, Sosyal ?leti?im Kontrol Listesi'nin çok boyutlu yap?s?n?n Türkçe versiyonda da korundu?unu ve ölçe?in yap?sal geçerli?ine katk? sa?lad???n? göstermektedir. Bu, uygulay?c?lar?n ölçe?in sonuçlar?n? yorumlarken orijinal teorik çerçeveyi kullanmaya devam edebilece?i anlam?na gelir.

Araç

Test Type: Uyarlama ve Tarama Kontrol Listesi

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Ebeveyn/Bak?c? Raporu Temelli Kontrol Listesi. (Derecelendirme format? için tezin orijinal metnine bak?lmal?d?r.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Otizm Spektrum Bozuklu?u riski ta??yan veya geli?imsel gecikme gösteren çocuklar.

Age Group: Okul Öncesi Ça? (Tipik olarak 2-5 ya?).

Population Details: Türkiye genelinde seçilmi?, klinik ve tipik geli?im gösteren çocuklardan olu?an örneklem grubu.

Test Methodology: Sistematik gözlem ve raporlamaya dayal?, davran??sal belirtileri de?erlendiren standardize edilmi? bir tarama arac?d?r.

Anahtar Kelimeler

Erken Müdahale, Geli?imsel Psikoloji, Ankara Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Etkile?im, Tarama, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: inan@ankara.edu.tr

Correspondence Address: Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2019 y?l?nda tamamlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya ticari kullan?m? için gerekli izinlerin, sorumlu yazar Bahad?r ?nan'dan ve Ankara Üniversitesi'nden talep edilmesi gerekmektedir. Kullan?m ücretleri ve telif haklar?, orijinal ölçe?in sahibinin ve uyarlay?c?n?n politikalar?na tabidir.

Kaynaklar

?nan, B. (2019). *Otizm spektrum bozuklu?u olan çocuklar için Sosyal ?leti?im Kontrol Listesi'nin Türkçeye uyarlama ve geçerlik-güvenirlik çal??mas?* . Ankara Üniversitesi, Ankara.

Yüksek Lisans Tez Ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: sosyal-iletisim-kontrol-listesi-revize-okuloncesi-turkce-versiyonu-toad.pdf

Sosyal ?leti?im Kontrol Listesi Revize-Okulöncesi Türkçe Versiyonu Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Ölçek maddelerine ve puanlama detaylar?na eri?im için, yukar?da belirtilen yüksek lisans tezinin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM